

Aktionsanleitung

Kosovo muss seine Versprechen gegenüber Überlebender häuslicher Gewalt einhalten

Februar 2024

Hintergrund

Die Republik Kosovo (serbisch)/ Kosovë (albanisch) ist eine repräsentative Demokratie. Bei den Wahlen im Februar 2021 gewann die linksnationale „Bewegung für Selbstbestimmung“ Lëvizja Vetëvendosje! (LVV/VV) unter Albin Kurti zusammen mit dem Koalitionspartner, der amtierenden Präsidentin des Kosovo/Kosovë, Vjosa Osmani, die Parlamentswahlen und bilden seitdem die Regierung des Kosovo/Kosovë.

Die Regierung erkannte häusliche Gewalt als eines der größten Probleme der kosovarischen Gesellschaft. Häusliche Gewalt und Gewalt an Frauen wurde daraufhin in dem Vierjahresplan der Regierung zu einer Priorität erklärt und eine Nationale Strategie zum Schutz gegen häusliche Gewalt und Gewalt gegen Frauen verabschiedet (2022-2026).

Doch trotz der Verabschiedung der Nationalen Strategie zum Schutz gegen häusliche Gewalt und Gewalt gegen Frauen und der Zustimmung des Parlaments zu einem neuen Gesetz zur Prävention und zum Schutz vor häuslicher Gewalt, Gewalt gegen Frauen und geschlechtsspezifischer Gewalt im Oktober 2023 und weiteren Maßnahmen haben Überlebende und Betroffene von häuslicher Gewalt im Kosovo/Kosovë meist wenig davon. Seht bitte hierzu auch das Factsheet.

Was ist Sinn und Zweck dieser Aktion?

Wir möchten höflich, aber bestimmt, auf die Situation Überlebender und Betroffener von häuslicher Gewalt im Kosovo/Kosovë und auf die Hindernisse, mit denen diese konfrontiert sind, aufmerksam machen.

Folgende Materialien sind erstellt worden:

- Ein Factsheet mit Hintergrundinformationen
- Eine Aktionsanleitung mit den Forderungen in Schriftform in Deutsch, Englisch und Albanisch zum Kopieren für eure eigenen Aktionen (E-Mail, Facebook, Whatsapp, ...)
- Social Media Posts mit Captions
- Der Originalbericht von Amnesty International in Englisch, Albanisch und Serbisch, zu finden unter <https://www.amnesty.org/en/documents/eur73/7123/2023/en/>

Stichtag dieser Aktion

- Der internationale Frauentag am 8. März 2024

Aktionsvorschläge

- Erstellt eure eigenen Aktionen im Netz mit den Forderungen in Schriftform an die politischen Akteure, Institutionen und Behörden des Kosovo/Kosovë. Diese sind im Internet über viele verschiedene Plattformen ausführlich vertreten und erreichbar (siehe unten). Verschickt die Forderungen bitte in Englisch und Albanisch.
- Verschickt die Forderungen bitte in Englisch und Albanisch an die hier genannten Adressaten (Anrede: Dear President / Dear Prime Minister / Dear Minister / Dear Ladies and Gentlemen) mit einem Verweis auf den Originalbericht, höflich formuliert.
- Informiert über eure eigenen Plattformen über diese Aktion.
- Wenn Ihr Rückmeldungen bekommt, informiert uns gerne darüber.

Adressen und Kontakte

Über diesen Link erreicht ihr eine ausführliche Auflistung der relevanten Behörden und Institutionen im Kosovo/Kosovë: <https://www.rks-gov.net/Home/Links>

- Die Präsidentin der Republik Kosovës: **Vjosa Osmani**

Internet: <https://president-ksgov.net/>

Email: zprk@president-ksgov.net (Kommunikationsstab)

Facebook: <https://www.facebook.com/VjosaOsmaniMP>

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/VjosaOsmaniPRKS>

Facebook Präsidentin der Republik Kosovës: <https://www.facebook.com/PresidencaRKS>

- Der Premierminister der Republik Kosovës: **Albin Kurti**

Internet: <https://kryeministri.rks-gov.net/>

Email: zpk.zkm@rks-gov.net

Facebook: <https://www.facebook.com/albini2017>

X (ehem. Twitter): [@AlbinKurti](https://twitter.com/AlbinKurti) / X (twitter.com)

Facebook Republik Kosovës: <https://www.facebook.com/GOVRKS>

- Das Finanzministerium und der Finanzminister der Republik Kosovo: **Hekuran Murati**

Internet: <https://mpms.rks-gov.net/en/ministria/ministri/>

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/hekuranmurati>

Facebook Finanzministerium: <https://www.facebook.com/MinistriaeFinancave/>

Facebook Finanzminister: <https://www.facebook.com/HekuranMurati>

- Die Justizministerin und Nationale Koordinatorin für Prävention gegen Häusliche Gewalt und Gewalt an Frauen und das Justizministerium der Republik Kosovës: **Albulena Haxhiu**

Internet: <https://md.rks-gov.net/>

Facebook: <https://www.facebook.com/albulenaa.haxhiu>

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/albulenahaxhiu> (**Achtung: _ am Ende!**)

Facebook Justizministerium: <https://www.facebook.com/MinistriaeDrejtise>

- Der Innenminister und das Innenministerium der Republik Kosovës: **Xhelal Sveçla**

Internet: <https://mpb.rks-gov.net/f/5/Minister>

Facebook: <https://www.facebook.com/p/Xhelal-Sve%C3%A7la-100063788556625/>

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/xsvecla>

Facebook Innenministerium: <https://www.facebook.com/RKS.MPB/>

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/rksmpb>

- Der Gesundheitsminister/ das Gesundheitsministerium der Republik Kosovës: **Dr. Arben Vitia**

Internet: <https://msh.rks-gov.net/>

E-Mail: arben.vitia@rks-gov.net

X (ehem. Twitter): <https://twitter.com/arbenvitia>

E-Mail Gesundheitsministerium: msh.info@rks-gov.net

Facebook Gesundheitsministerium: <https://www.facebook.com/Ministria.Shendetesise.RKS/>

- Die Justiz der Republik Kosovës/ der Vorsitzende des Justizrates der Republik Kosovës:
Albert Zogaj

Internet: <https://www.gjyqesori-rks.org/>

E-Mail: kgjk@rks-gov.net

Unsere Forderungen auf Deutsch, Englisch und Albanisch

1. AN DIE REGIERUNG, DAS JUSTIZMINISTERIUM UND AN DAS GESUNDHEITSMINISTERIUM DES KOSOVO:

**TO THE KOSOVO GOVERNMENT, MINISTRY OF JUSTICE AND THE MINISTRY OF HEALTH:
PËR QEVERINË E KOSOVËS DHE MINISTRINËE SHËNDETËSISË:**

- **Das Gesundheitsministerium muss eine 24-Stunden-Helpline mit relevanten Informationen für Überlebende häuslicher Gewalt und Gewalt an Frauen im Einklang mit der Istanbul-Konvention in allen Landessprachen zur Verfügung stellen lassen.**

Englisch, S. 73:

Ensure that the Ministry of Health establish and maintain a specialized 24-hour helpline providing relevant information for survivors of domestic violence and violence against women in all relevant languages in line with the Istanbul Convention.

Albanisch, S. 78:

Të sigurojë që Ministria e Shëndetësisëtë krijojë dhe mirëmbajë një linjë të specializuar 24-orëshe ndihmëse që ofron informata për të mbijetuarat e dhunës në familje dhe dhunës ndaj grave në të gjitha gjuhët përkatëse në përputhje me Konventën e Stambollit.

- **Notunterkünfte müssen landesweit genügend Kapazität haben, so dass allen Überlebenden häuslicher Gewalt, die Schutz benötigen, dieser und weitere Unterstützungsleistungen zukommen kann.**
- **Eine Notunterkunft für lesbische, schwule, bisexuelle, trans- und intergeschlechtliche Menschen (LGBTI) muss eingerichtet werden.
So lange diese nicht zur Verfügung steht, müssen LGBTI-Überlebende häuslicher Gewalt Zugang zu anderen sicheren Unterkünften sowie psychosozialer und anderer Hilfe bekommen können.**

Englisch, S. 72:

Ensure shelters across the country have sufficient capacity to accommodate all survivors who need protection, temporary accommodation and support services.

Intensify efforts to establish a specialized shelter for LGBTI people. In the meantime, ensure that LGBTI survivors of domestic violence can access other safe accommodation, psychosocial and other support needed to be able to leave abusive families or partners.

Albanisch, S. 77

Të sigurojë që strehimoret në të gjithë vendin të kenë kapacitete të mjaftueshme për të akomoduar të gjitha të mbijetuarat që kanë nevojë për mbrojtje, strehim të përkohshëm dhe shërbime mbështetëse, sipas ligjit dhe standardeve ndërkombëtare të të drejtave të njeriut.

Të intensifikojë përpjekjet për krijimin e strehimores së re të specializuar të propozuar për personat LGBTI. Ndërkohë, të sigurojë që të mbijetuarit LGBTI të dhunës në familje të kenë qasje në strehim tjetër të sigurt, mbështetje psikosociale dhe forma tjera të mbështetjes së nevojshme për të qenë në gjendje të largohen nga familjet ose partnerët abuzues.

**2. AN DAS JUSTIZMINISTERIUM DES KOSOVO:
TO THE MINISTRY OF JUSTICE:
PËR MINISTRINË E DREJTËSISË:**

- **Es müssen ausführliche und umfangreiche Informationen über die verfügbaren Hilfen und Ressourcen für Opfer häuslicher Gewalt auf kontinuierlicher Basis über alle verschiedenen Kommunikationskanäle zur Verfügung gestellt werden. Besonderes Augenmerk muss auf das Erreichen Überlebender aus serbischen, roma und aschkali und kosovo-ägyptischen Gemeinschaften, LGBTI-Überlebenden und Menschen, die in abgelegenen oder ländlichen Gebieten leben, gelegt werden.**

Englisch, S. 74

Provide comprehensive and accessible information on the available services and resources for victims of domestic violence on an ongoing basis, through diverse channels, with specific efforts to reach out to survivors facing multiple and intersecting forms of discrimination, including survivors from Serb, Roma, Ashkali and Kosovo-Egyptian communities, LGBTI survivors, those living in remote or rural areas, and survivors with disabilities, among others.

Albanisch, S. 79

Të ofrojë informata gjithëpërfshirëse dhe të qasshme mbi shërbimet dhe burimet në dispozicion për viktimat e dhunës në familje në mënyrë të vazhdueshme, përmes kanaleve të ndryshme, me përpjekje specifike për t'i informuar të mbijetuarat që përballen me forma të shumta dhe të ndërthurura të diskriminimit, duke përfshirë të mbijetuarat nga komunitetet serbe, rome, ashkali dhe kosovaro-egjiptiane, të mbijetuarit LGBTI, personat që jetojnë në zona të largëta ose rurale dhe të mbijetuarat me aftësi të kufizuara.

- **Es muss sichergestellt sein, dass es für Überlebende häuslicher Gewalt einen klaren Ausweg aus missbräuchlichen Beziehungen gibt. Hierzu muss sichergestellt sein, dass Überlebende mit Notunterkünften und längerfristig mit Sozialwohnungen unterstützt werden. Überlebende häuslicher Gewalt müssen Vorrang bei der Zuweisung von Sozialwohnungen haben.**

Englisch, S. 75

Ensure that there is a clear pathway for survivors of domestic violence out of abusive relationships and that survivors are supported with emergency housing and longer-term social housing where applicable. Survivors of domestic violence should be among those prioritized for allocation of social housing.

Albanisch, S. 80

Të sigurojë që të ketë një rrugëdalje të qartë nga marrëdhëniet abuzive për të mbijetuarat e dhunës në familje. Për këtë qëllim, të sigurojë që të mbijetuarat dhe vartësit e tyre të mbështeten me strehim urgjent dhe strehim social afatgjatë, aty ku është e mundur. Të mbijetuarat e dhunës në familje duhet të jenë ndër personat e trajtuar me prioritet për ndarjen e banesave sociale.

**3. AN DIE JUSTIZ UND DAS JUSTIZMINISTERIUM DES KOSOVO:
FOR THE JUDICIARY AND TO THE MINISTRY OF JUSTICE:
PËR GJYQËSORIN, PËR MINISTRINË E DREJTËSISË:**

- **Strafen für Täter häuslicher Gewalt müssen der Schwere der Straftat angemessen, verhältnismäßig, wirksam und abschreckend sein und dürfen nicht zur Aufrechterhaltung eines Klimas der Straflosigkeit beitragen. Die Strafrichtlinien des Obersten Gerichtshofs sollten umgesetzt werden und die Umsetzung dieser in Zusammenarbeit mit Organisationen von Überlebenden regelmäßig überwacht werden.**

Englisch, S. 77:

Ensure that sentences for domestic violence perpetrators are commensurate with the gravity of the offence, proportionate, effective and dissuasive, and do not contribute to perpetuation of a climate of impunity. To this end, the judiciary should implement the Sentencing Guidelines of the Supreme Court and monitor their implementation periodically, in collaboration with survivors' organizations.

Albanisch, S. 82:

Të sigurojë që dënimet për kryesit e dhunës në familje të jenë në përpjesëtim me peshën e veprës penale, proporcionale, efektive dhe dekurajuese dhe të mos kontribuojnë në vazhdimësinë e një klime mosndëshkimi. Për këtë qëllim, gjyqësori duhet të zbatojë Udhëzuesin për Politikën Ndëshkimore të Gjykatës Supreme dhe të monitorojë zbatimin e tij në mënyrë periodike, në bashkëpunim me organizatat e të mbijetuarave.

**4. AN DAS MINISTERIUM FÜR FINANZEN, ARBEIT UND TRANSFERS
MINISTRY OF FINANCE, LABOUR AND TRANSFERS
MINISTRIA E FINANCAVE, PUNËS DHE TRANSFEREVE**

- **Es muss garantiert werden, dass Überlebende häuslicher Gewalt ihr Recht auf einen angemessenen Lebens- und Arbeitsstandard wahrnehmen können, auch mittels gezielter sozialer Schutzmaßnahmen. Diese Maßnahmen sollten zugänglich sein und geeignete Kriterien sollten an der Lebensrealität Überlebender orientiert sein, beispielsweise noch anhängige Gerichtsverfahren berücksichtigen oder die Tatsache, dass Strafanzeigen noch nicht gestellt sind.**
- **Es muss sichergestellt sein, dass es für Überlebende häuslicher Gewalt einen klaren Ausweg aus missbräuchlichen Beziehungen gibt. Hierzu muss sichergestellt sein, dass Überlebende mit Notunterkünften und längerfristig mit Sozialwohnungen unterstützt werden. Überlebende häuslicher Gewalt müssen Vorrang bei der Zuweisung von Sozialwohnungen haben.**

Englisch, S. 75

Ensure that measures are put in place to guarantee that survivors of domestic violence and their dependents are able to access their rights to an adequate standard of living and work including through targeted social protection measures. Such measures should be accessible and eligibility criteria should factor in the lived reality of survivors, for example where the case may be pending in court, or where they are yet to file a police complaint.

Englisch, S. 75

Ensure that there is a clear pathway for survivors of domestic violence out of abusive relationships. To this end, ensure that survivors and their dependents are supported with emergency housing and longer-term social housing where applicable. Survivors of domestic violence should be among those prioritized for allocation of social housing.

Albanisch, S. 80

Të sigurojë vendosjen e masave për të garantuar që të mbijetuarat e dhunës në familje dhe vartësit e tyre të kenë mundësi t'i qasen të drejtës së tyre për një standard të përshtatshëm jetese dhe pune, duke përfshirë edhe masat e synuara të mbrojtjes sociale. Masa të tilla duhet të jenë të arritshme dhe kriteret e përshtatshmërisë duhet të marrin parasysh realitetin e jetuar të të mbijetuarave, për shembull kur çështja mund të jetë në pritje në gjykatë, ose kur ato ende nuk e kanë paraqitur rastin në polici.

Albanisch, S. 80

Të sigurojë që të ketë një rrugëdalje të qartë nga marrëdhëniet abuzive për të mbijetuarat e dhunës në familje. Për këtë qëllim, të sigurojë që të mbijetuarat dhe vartësit e tyre të mbështeten me strehim urgjent dhe strehim social afatgjatë, aty ku është e mundur. Të mbijetuarat e dhunës në familje duhet të jenë ndër personat e trajtuar me prioritet për ndarjen e banesave sociale.

